A Felső-Kiskunsági tavak retrospektív hidrogeológiai környezeti kutatása

Készítette: *Bakondi István*

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Természettudományi Kar
Alkalmazott és Környezetföldtani Tanszék
Budapest, 2005

Témavezető: Mádlné Dr. Szőnyi Judit
Konzulens: Simon Szilvia

A Felső-Kiskunsági tavak területe

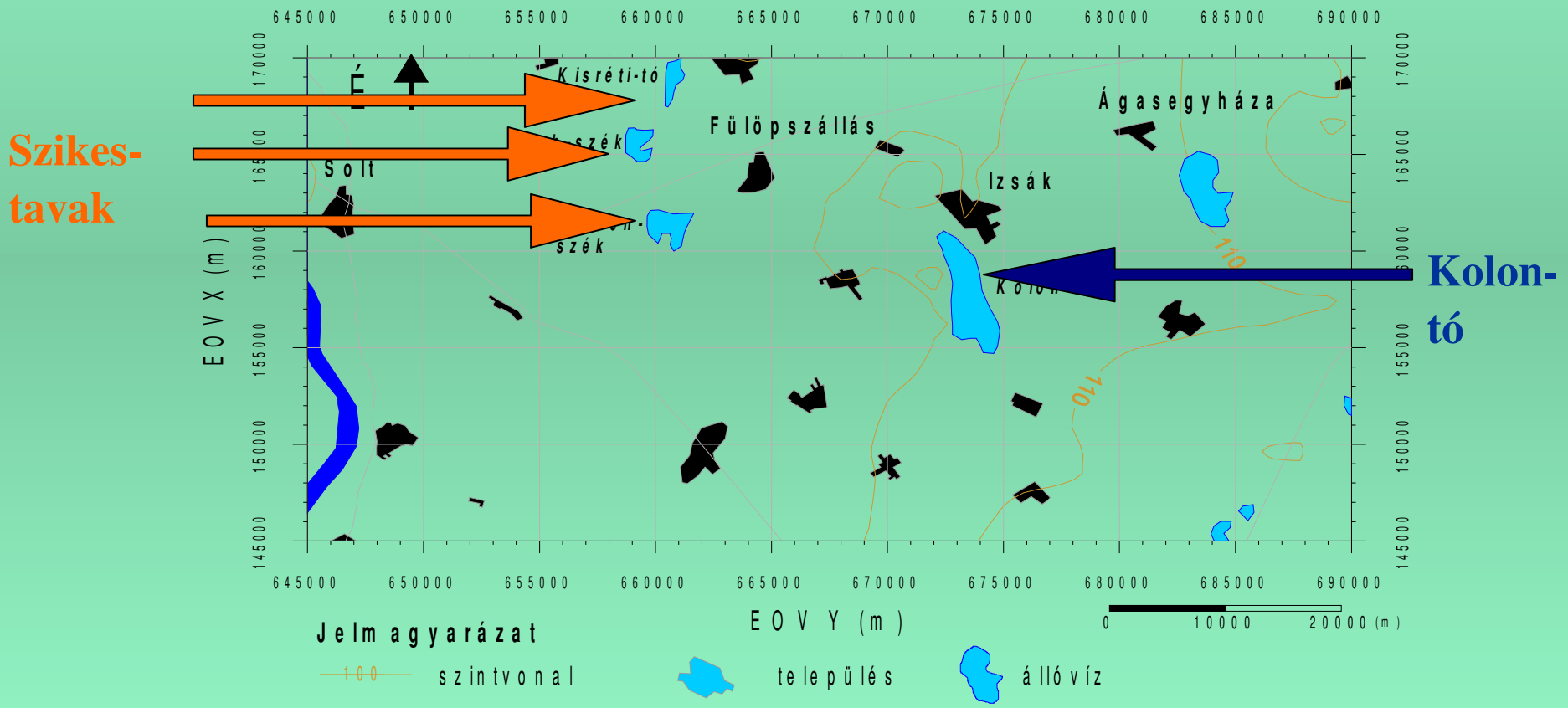

Célkitűzések

- tavak keletkezésére vonatkozó vélemények bemutatása
- átfogó kép nyújtása a vizsgált tavak hidrogeológiai adottságairól
- retrospektív vizsgálat a felszíni hidrogeológiai jelenségek alapján

Felszín alatti vízáramlási rendszerek által okozott jelenségek

szikes Terület (sótűrő növények)

édesvízi mocsár (nedvesse -kedvelő növények

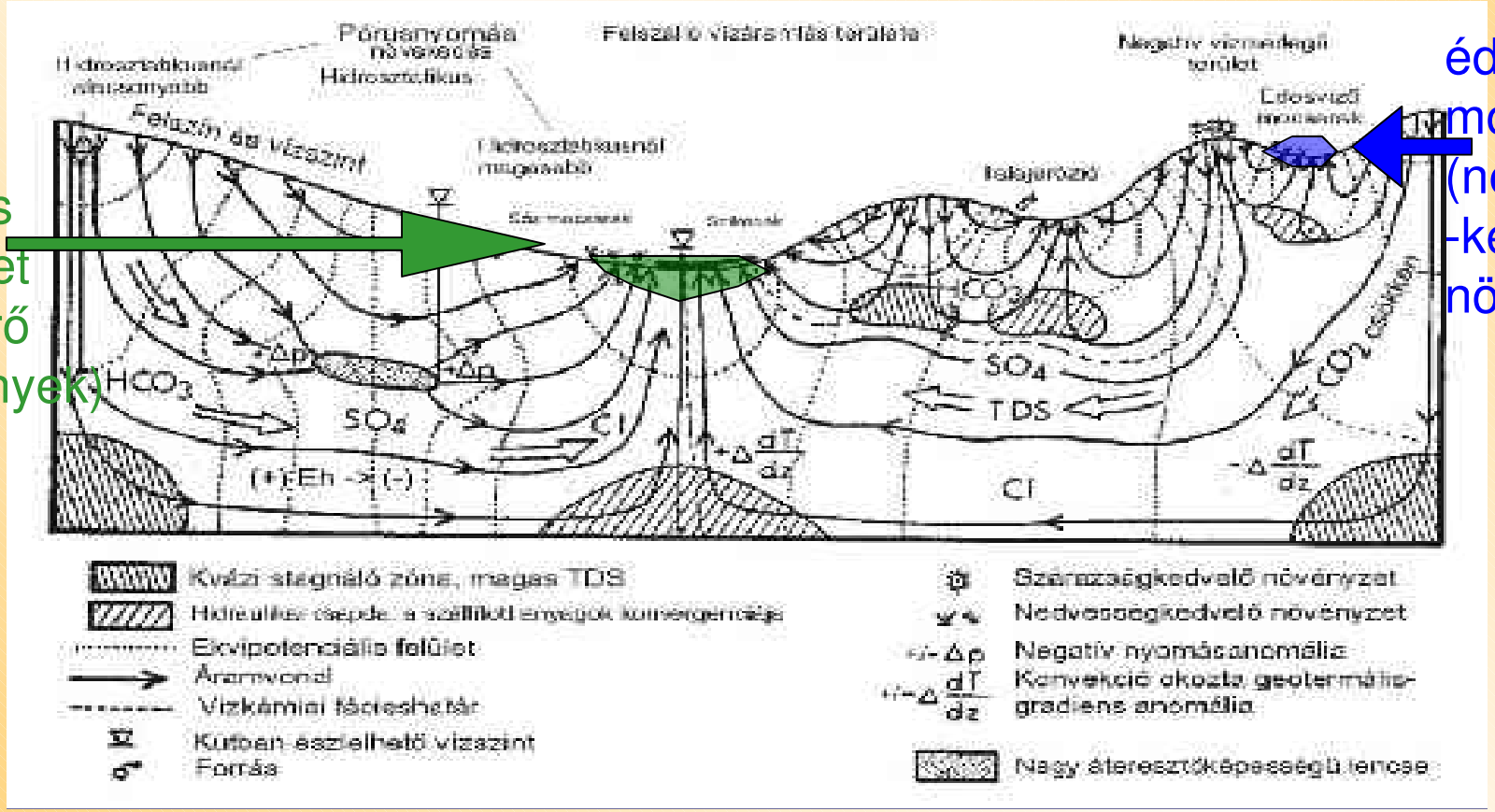

A felszínalatti víz kémiai jellemzőinek és a felszíni jelenségeknek a változása az áramlások függvényében (TÓTH, 1984 után módosítva)

Célkitűzések

- a felszín alatti vizek témájának beépítése a középiskolai oktatásba, és a környezeti nevelésbe

Vegetációs térképek-
mai állapotok (2005.)

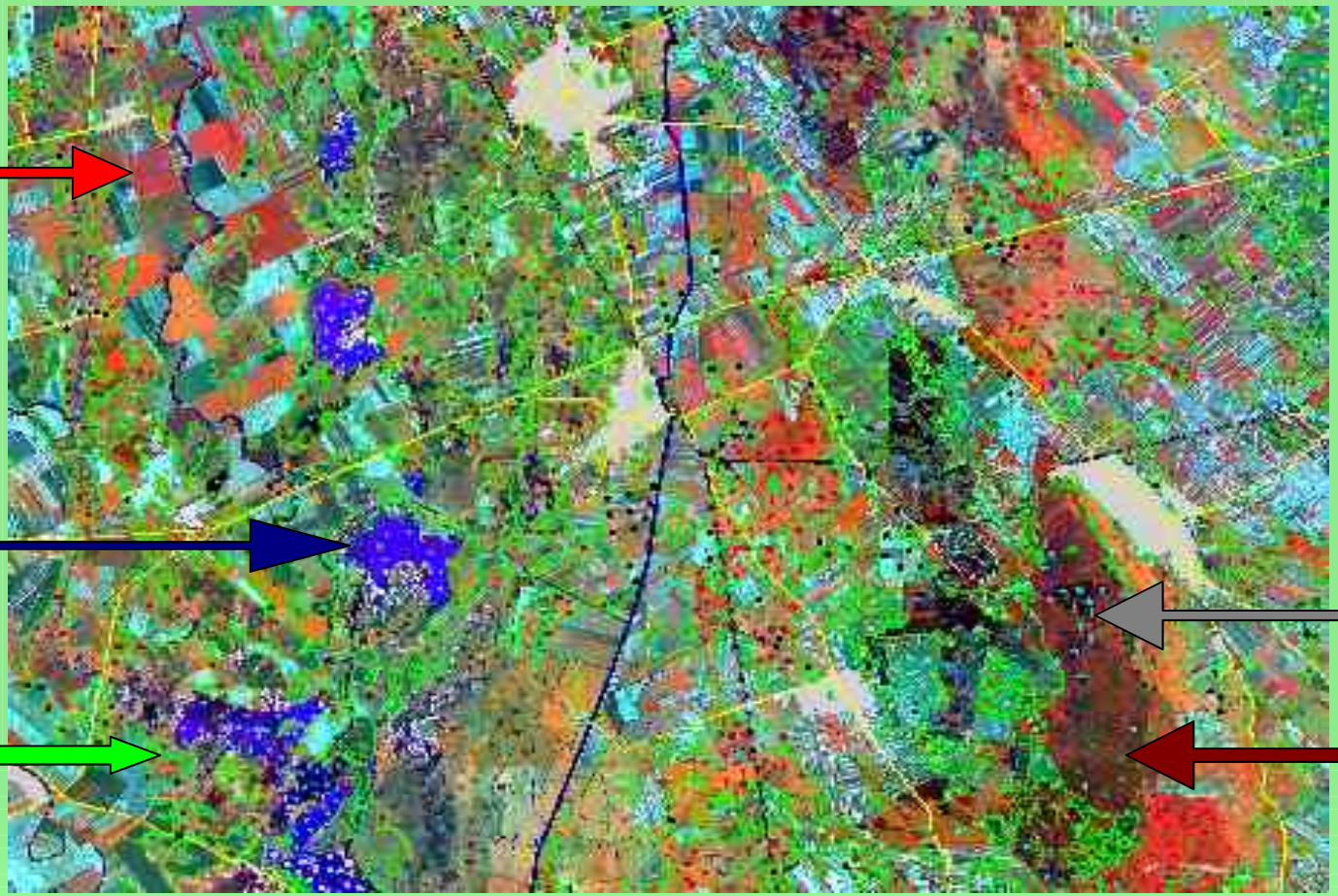

A mai vegetáció képe (Készítette: Bíró Marianna, Vácrátóti Botanikai Intézet)

Szikes tavak mai állapota

A XX. századi csatornaépítés ideje
(1912.-1973.)

A XX. századi csatornaépítés ideje
(1912.-1973.)

A Dunavölgyi-főcsatorna

A Kiskunsági-főcsatorna

Vegetációs térképek-folyószabályozások kora (1810.-1883.)

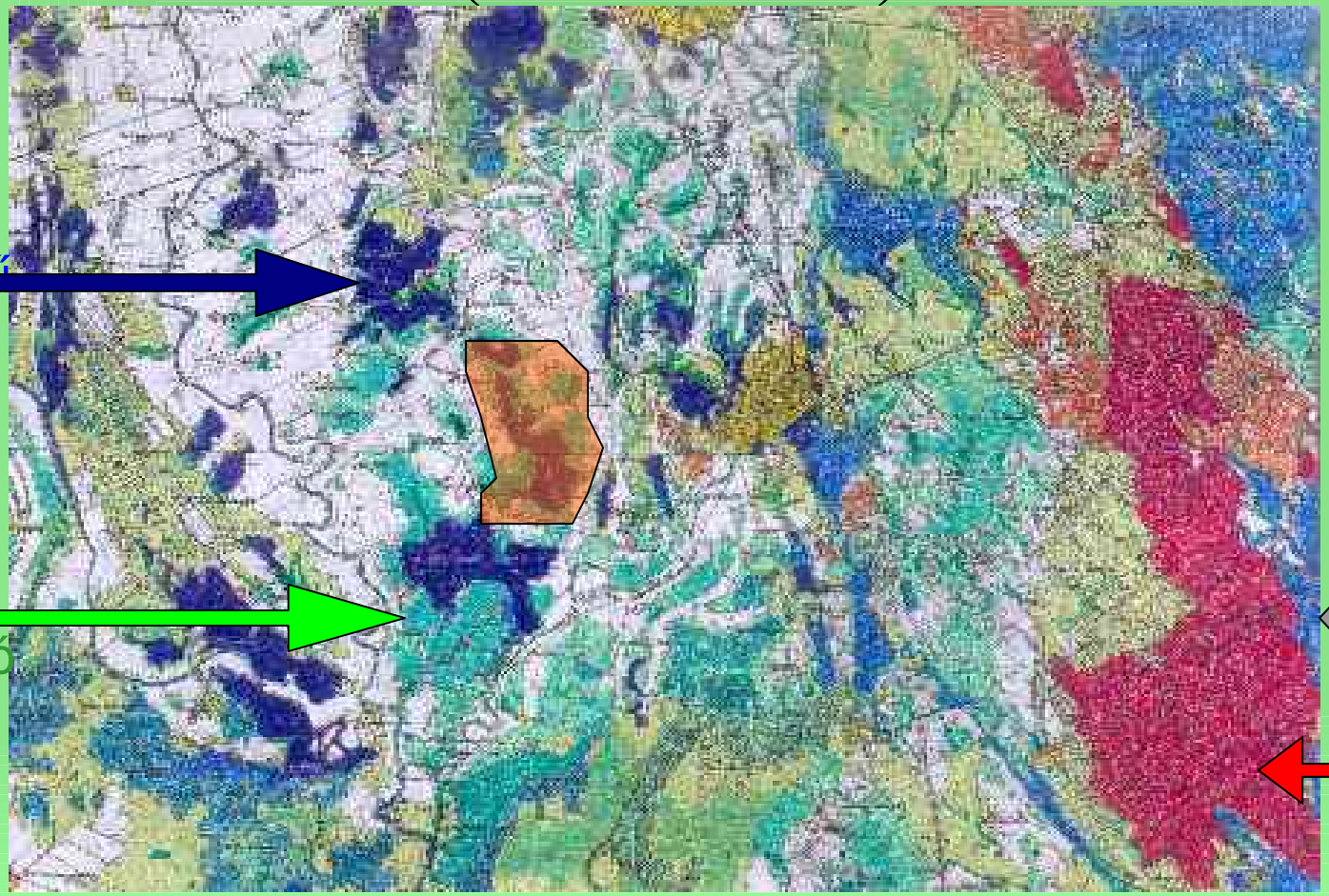

A XIX. századi vegetáció képe (Készítette: Bíró Marianna és Gulyás Györgyi a III. Katonai Felmérés (1883.-1884.) alapján)

Vegetációs térképek- folyószabályozások előtti idők (1783.-1810.)

szabad vízfelület

Kolon-tó

A terület növényzete a XVIII. század végén (Készítette Bíró Mariann (1998) az I. katonai Felmérés (1783-84) térképlapjai alapján)

réti vegetáció

Eredmények

- szárazodás következtében vízszintcsökkenés
  - szárazodás okai antropogén eredetűek
- természetes vegetáció változott
  - változás okai antropogén eredetűek
- felszín alatti vizek ma is képesek az eredetihez közeli élőhelyi állapotok fenntartására

Következtetések

- végbement változások ellenére a felszíni jelenségek nem mutatnak jelentős eltérést
- emberi tevékenységet leszámítva közel azonos állapotok, mint a múltban
- felszín alatti áramlási rendszerek komoly hatással vannak a tavakra

Felszín alatti vizek a környezeti nevelésben

- *a jelenlegi oktatásban kis szerepük van*
  - *nem a modern felfogás szerint tárgyalt*
- *felszín alatti vizek és alaptípusaik megismertetése, rögzítése*
- *a felszín alatti vizek fizikai és kémiai jellemzőinek megismertetése, rögzítése*
- *tanulmányi kirándulás a Felső-Kiskunsági tavakhoz*

Összefoglalás

- tavak keletkezésére vonatkozó véleményeket bemutattam
- átfogó képet nyújtottam a vizsgált tavak hidrogeológiai adottságairól
- retrospektív vizsgálatot végeztem a felszíni jelenségek alapján, melyből következtetéseket vontam le

Összefoglalás

- a felszín alatti vizek témakörének a környezeti nevelésbe történő beépítésére javaslatot tettem
- maradt még tovább folytatható része a vizsgálatnak